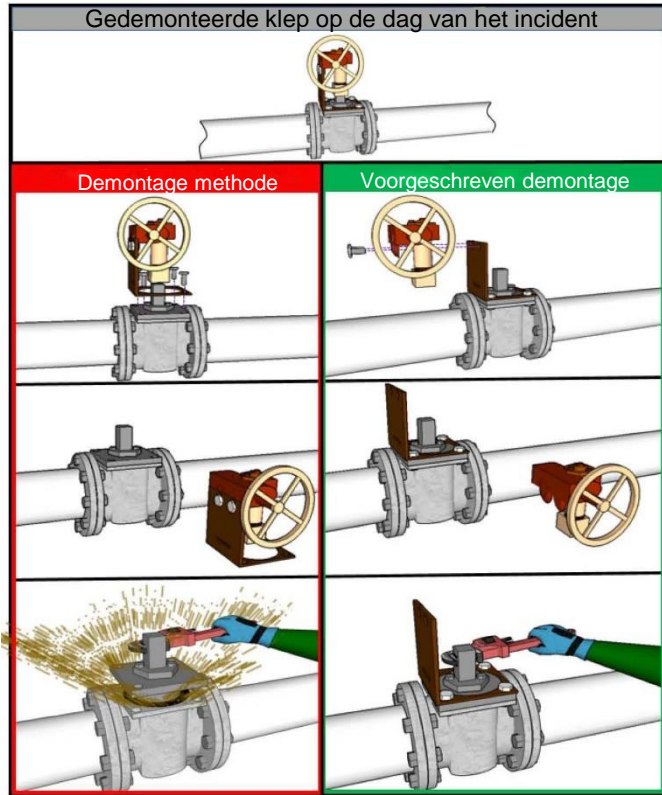

Situationeel bewustzijn: De sleutel tot voorkomen van fouten

December 2021

Figuur 1: Schema met correcte en incorrecte manieren om het handwiel te verwijderen die in het incident worden beschreven (Ref. Figure 3 CSB report 2016-02-I-LA)

Twee operators kregen de opdracht om de line up te veranderen en een pomp in bedrijf te nemen. Toen een klep niet open wilde, besloten de operators de handwieloverbrenging te demonteren om rechtstreeks bij de klepsteel te komen en de klep met een sleutel te openen. Bij de meeste kleppen van dit type kon dit worden gedaan zonder de bovenzijde van de klep los te maken. Deze klep was echter een afwijkend type. Toen de operators de handwieloverbrenging van deze klep verwijderden, verwijderden zij ook de bevestigingsbouten waarmee de bovenzijde van de klep was vastgezet. Toen de klep met de hand werd geopend, ontstond een groot damp-lek wat ontbrandde en ernstige schade veroorzaakte.

Wist je dat?

- Situationeel bewustzijn is het herkennen waar je bent en wat nodig is om de taak veilig uit te voeren.
- Onvoldoende situationeel bewustzijn is een belangrijke factor bij ongevallen die door menselijke fouten worden veroorzaakt.
- Het hebben van afwijkende apparatuur in een area of sectie kan verwarrend zijn en een situatie creëren waarin iemand gemakkelijker een fout kan maken.
- Een tweede persoon om de uitvoer van werkzaamheden te observeren wordt ook wel het "4-ogen principe" genoemd. Maar dit komt de veiligheid echter alleen ten goede als de waarnemer weet hoe de taak moet worden uitgevoerd en bereid is in te grijpen als er een fout wordt gemaakt of een onveilige situatie ontstaat.
- Bereid je voor op een activiteit door de procedure te lezen VOORDAT je aan het werk gaat.

Wat Kun Jij Doen?

- Neem twee minuten de tijd voordat je de taak uitvoert om jezelf af te vragen: "Wat kan er fout gaan?", om na te gaan of u de procedure, PBM's en materialen hebt die nodig zijn om de taak veilig uit te voeren.
- Als je een afwijking ziet, waarschuw dan je chef en dien een veiligheidsrapport in.
- Als de situatie niet snel kan worden verholpen, markeer het apparaat dan om anderen te waarschuwen
- Zorg ervoor dat alle klepstanden, de status van de apparatuur en de verwachte procesomstandigheden in de procedures worden vermeld om fouten te voorkomen.
- Als er wordt gevraagd een taak uit te voeren die je al een tijdje niet hebt gedaan, bekijk dan de procedures en vraag een collega of er iets is veranderd.

Situationeel bewustzijn: Controleer voordat je handelt.